Lietas Nr. 11352063109
Lietas arhīva Nr. KA04-0165-14/24

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2014.gada 8.maijā

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētāja Z.Lagzdiņa

tiesneses S.Amola un I.L.Zemīte

piedaloties prokurorēm A.Zvirgzdiņai, A.Valpēterei

aizstāvjiem – zvērinātiem advokātiem A.Lezdiņam, A.Razgailam, A.Ignatjevai, V.Krasovskim, P.Treijam

iztiesāja atklātā tiesas sēdē krimināllietu **/pers. H/**, personas kods /personas kods/, un **/pers. I/**, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 231.panta otrās daļas, **/pers. J/**, personas kods /personas kods/, un **/pers. K/**, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas, 231.panta otrās daļas, **/pers. L/**, personas kods /personas kods/, un **/pers. M/**, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 315.panta, sakarā ar Rīgas rajona prokuratūras virsprokurores apelācijas protestu un apsūdzētā /pers. H/ apelācijas sūdzību par Rīgas rajona tiesas 2013.gada 30.augusta spriedumu.

Iepazinusies ar krimināllietas materiāliem, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija

k o n s t a t ē j a :

Ar Rīgas rajona tiesas 2013.gada 30.augusta spriedumu: /pers. H/, /pers. I/, /pers. J/ un /pers. K/ atzīti par vainīgiem un notiesāti pēc Krimināllikuma 231.panta otrās daļas par to, ka viņi rupji traucēja sabiedrisko mieru, kas izpaudās acīmredzamā necieņā pret sabiedrību, ignorējot vispārpieņemtās uzvedības normas, traucējot cilvēku mieru, kas izdarīts personu grupā, saistīts ar miesas bojājumu nodarīšanu cietušajiem, mantas bojāšanu; /pers. J/ un /pers. K/ atzīti par vainīgiem un notiesāti pēc Krimināllikuma 175.panta otrās daļas par to, ka viņi izdarīja svešas kustamas mantas atklātu nolaupīšanu (zādzību) personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās.

Noziedzīgie nodarījumi izdarīti šādos tiesas konstatētajos apstākļos:

2009.gada 19.septembrī ap plkst. 3.00 izmeklēšanā nenoskaidrota perona, atrodoties /adrese/pie /pers. N/ ģimenes privātmājas Nr. 68a, vērsās pie mājas Nr. 68a esošā /pers. O/, pieprasot cigareti. Kad cigarete netika iedota, /pers. H/, huligānisku motīvu vadīts, izmantojot radušos maznozīmīgo iemeslu, nakts laikā traucējot sabiedrisko mieru, ignorējot vispārpieņemtās uzvedības normas, nostādot savas personiskās intereses augstāk par citu personu interesēm, uzsāka konfliktu ar /pers. O/ un tīši aizskaroši vērsās pret viņu, paužot atklātu, cinisku sabiedrisko interešu nonievāšanu un vienu reizi ar roku iesita /pers. O/ pa seju, nodarot viņam fiziskas sāpes. /pers. O/ līdzās esošie draugi: /pers. P/, /pers. R/, /pers. S/ un /pers. T/, redzot /pers. H/ un viņa draugu: /pers. J/, /pers. I/ un /pers. K/ agresīvo noskaņojumu, lai izvairītos no konflikta turpinājuma, ieskrēja mājas pagalmā un aiz sevis aiztaisīja vārtiņus. Savukārt, /pers. H/, /pers. J/ un /pers. I/, turpinot ignorēt vispārpieņemtās uzvedības normas, nostādot savas intereses augstāk par citu personu interesēm, traucējot sabiedrisko mieru, pārlēca pāri žogam, kā rezultātā tika sabojāta uz vārtiem esošā pastkastīte Ls 5,00 vērtībā. /pers. K/ bez jebkāda veida atļaujas, t.i., prettiesiski iegāja pa vārtiņiem mājas pagalmā. Iekļuvuši mājas pagalmā, /pers. H/ huligānisku motīvu vadīts, necienīgi vēršoties pret sabiedrības locekļiem, paņēma pie mājas ieejas durvīm esošo saliekamo krēslu, ar kuru bez iemesla iesita turpat esošai /pers. U/ pa muguru, nodarot viņai fiziskas sāpes. Turpinot uzsākto konfliktu un ignorējot vispārpieņemtās uzvedības normas, nostādot savas personiskās intereses augstāk par citu personu interesēm, /pers. H/ personu grupā ar /pers. I/, /pers. J/ un /pers. K/, uzsverot savu pārākumu izaicinoši vērsās pret mājas iemītniekiem un turpināja pieprasīt cigaretes. Kad viņu prasība tika apmierināta, /pers. H/, ignorējot vispārpieņemtās uzvedības normas, pazemojoši un ciniski vēršoties pret citiem sabiedrības locekļiem, ar izsmēķi meta /pers. P/ virzienā un vienu reizi ar kāju iespēra viņam pa ķermeni. Kad no gūtā sitiena /pers. P/ nokrita zemē, /pers. J/ personu grupā ar /pers. K/, huligānisku motīvu vadīti, katrs izdarīja ne mazāk kā divus sitienus ar rokām un kājām /pers. P/ pa ķermeni. Minēto sitienu rezultātā /pers. P/ tika nodarītas fiziskas sāpes. Tai pat laikā, /pers. O/, izrādot vēlmi palīdzēt brālim un pārtraukt /pers. P/ sišanu, paspēra pāris soļus /pers. P/ virzienā. /pers. H/, lai nepieļautu /pers. J/ un /pers. K/ darbību pārtraukšanu, nostājās /pers. O/ ceļā un, nolūkā nepieļaut /pers. O/ iespējamo pretdarbību, satvēra /pers. O/ aiz apģērba un ar fizisku spēku aizstūma viņu no notikuma vietas līdz zālājam, mājas pagalmā. Tur /pers. H/ izdarīja ne mazāk kā divus sitienus ar rokām pa /pers. O/ ķermeni. Tai pat laikā, lai pārtrauktu /pers. J/ un /pers. K/ huligāniskās darbības, kas izpaudās /pers. P/ sišanā, /pers. R/ nolūkā palīdzēt /pers. P/, vērsās pret /pers. J/, kā rezultātā, pielietojot fizisku spēku, pagrūda /pers. J/ no /pers. P/. /pers. J/, vēršoties pret /pers. R/, vienu reizi ar dūri iesita /pers. R/ pa seju, nodarot viņam sekojošus miesas bojājumus: deguna kaula lūzumu, kas pēc sava rakstura pieskaitāms pie viegliem miesas bojājumiem, kas izraisa īslaicīgus veselības traucējumus uz laiku virs 6 dienām, bet ne ilgāk par 21 dienu. Nodarījis miesas bojājumus /pers. R/, /pers. J/ un /pers. K/, pievienojās /pers. H/ un trijatā, darbojoties saskaņoti personu grupā, katrs izdarīja ne mazāk kā divus sitienus ar rokām, kājām un ar pagalmā paņemto metāla miskasti pa /pers. O/ galvu un ķermeni, nodarot viņam sekojošus miesas bojājumus: galvas sasitumu ar asinsizplūdumu, sejas sasitumu ar asinsizplūdumiem,

nobrāzumu un ādas skrambas, muguras sasitumu ar ādas nobrāzumiem un asinsizplūdumiem. Minētie miesas bojājumi pieskaitāmi pie maznozīmīgiem miesas bojājumiem. Izdarot tīšus sitienus /pers. O/ pa galvu un ķermeni ar metāla miskasti, tā tika iznīcināta, nodarot cietušajam /pers. V/ zaudējumu Ls 25,00 apmērā. Turpinot savas noziedzīgās darbības, kas vērstas uz vispārpieņemto uzvedības normu ignorēšanu, /pers. H/, /pers. I/, /pers. J/ un /pers. K/ bez atļaujas, t.i., prettiesiski iegāja mājas /adrese/ dzīvojamās telpās. Tur /pers. I/, paužot atklātu cinisku sabiedrisko interešu nonievāšanu, bez iemesla izdarīja /pers. T/ vairāk kā divus sitienus pa seju un galvu, nodarot viņam sekojošus miesas bojājumus: labās auss sasitumu ar asinsizplūdumu gliemežnīcā. Minētie miesas bojājumi pieskaitāmi pie maznozīmīgiem miesas bojājumiem. Savukārt, /pers. J/ kopā ar /pers. K/ izstaigāja visas dzīvojamās telpas. Nolūkā panākt mājā esošā /pers. Z/ iziešanu no aizslēgtās vannas istabas, /pers. J/ un /pers. K/ dauzījās pa vannasistabas durvīm, pēc kā /pers. K/, huligānisku motīvu vadīts, nostādot savas intereses augstāk par citu sabiedrības locekļu interesēm, ar kāju tīši izsita vannasistabas durvju stikla rūti Ls 7,00 vērtībā, tādā veidā sabojāja vannasistabas durvis. Turpinot savas pretlikumīgās darbības, /pers. J/ un /pers. K/ izstaigāja mājas dzīvojamās telpas un iegāja guļamistabā, kur gulēja /pers. A0/. Tur /pers. J/ un /pers. K/ piegāja pie gultas un, kad /pers. A0/ pamodās, /pers. K/ bez iemesla, huligānisku motīvu vadīts, paužot atklātu, cinisku sabiedrisko interešu nonievāšanu, vienu reizi ar dūri tīši iesita /pers. A0/ pa seju, nodarot viņai sekojošus miesas bojājumus: sejas sasitumu ar skrāpētu brūci, degunkaula un deguna starpsienu lūzumu. Minētie miesas bojājumi pēc sava rakstura pieskaitāmi pie viegliem miesas bojājumiem, kas izraisa īslaicīgus veselības traucējumus uz laiku virs 6 dienām, bet ne ilgāk par 21 dienu. Tai pat laikā /pers. H/ pretlikumīgi apstaigāja dzīvojamās mājas telpas.

Šādas apsūdzēto /pers. H/, /pers. I/, /pers. J/ un /pers. K/ darbības kvalificētas pēc Krimināllikuma 231.panta otrās daļas.

2009.gada 19.septembrī pēc plkst. 3.00 /pers. J/, būdams alkohola reibumā, personu grupā pēc iepriekšējās vienošanās ar /pers. K/, pēc huligānisku darbību izdarīšanas, prettiesiski iekļuva /adrese/, garāžas telpā. Tur, realizējot kopīgo noziedzīgo nodomu, /pers. J/ kopā ar /pers. K/, darbojoties vienoti, izstūma no garāžas, tādā veidā nolaupīja /pers. V/ piederošo motociklu „Suzuki", dzeltenā krāsā, Ls 1000,00 vērtībā, ar kuru vēlāk rīkojās kā ar savu. /pers. J/ un /pers. K/ noziedzīgās rīcības rezultātā cietušajam /pers. V/ nodarīja materiālo zaudējumu Ls 1000,00 apmērā.

Šādas apsūdzēto /pers. J/ un /pers. K/ darbības kvalificētas pēc Krimināllikuma 175.panta otrās daļas.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu:

/pers. H/ atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 231.panta otrajā daļā un, piemērojot Krimināllikuma 5.panta otro daļu, sodīts ar piespiedu darbu uz 120 (viens simts divdesmit) stundām.

Drošības līdzeklis – uzturēšanās noteiktā vietā, līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai atstāts negrozīts.

/pers. I/ atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 231.panta otrajā daļā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 4 (četriem) mēnešiem, ar policijas kontroli uz 1 (vienu) gadu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, daļēji saskaitot piespriežamo sodu ar sodu, kas noteikts ar 2012.gada 20.jūnija Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas spriedumu, galīgais sods noteikts – brīvības atņemšana uz 5 (pieciem) gadiem 3 (trim) mēnešiem, ar mantas konfiskāciju, ar policijas kontroli uz 3 (trim) gadiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 2 gadiem 10 mēnešiem 28 dienām.

Brīvības atņemšanas soda izciešanu noteikts skaitīt no 2013.gada 30.augusta, soda izciešanas termiņā ieskaitot sodu, kuru /pers. I/ izcietis pēc 2012.gada 20.jūnija Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas sprieduma, no 2012.gada 1.janvāra līdz 2013.gada 30.augustam.

Drošības līdzeklis – nodošana policijas uzraudzībā, līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai grozīts uz apcietinājumu.

/pers. J/: atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 231.panta otrajā daļā un, piemērojot Krimināllikuma 5.panta otro daļu, sodīts ar piespiedu darbu uz 120 (viens simts divdesmit) stundām; atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 175.panta otrajā daļā un sodīts ar piespiedu darbu uz 100 (viens simts) stundām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu, galīgais sods noteikts pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, daļēji saskaitot piespriestos sodus, – piespiedu darbs uz 150 (viens simts piecdesmit) stundām.

Drošības līdzeklis – uzturēšanās noteiktā vietā, atstāts negrozīts līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai.

/pers. K/: atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 231.panta otrajā daļā un, piemērojot Krimināllikuma 5.panta otro daļu, sodīts ar piespiedu darbu uz 120 (viens simts divdesmit) stundām; atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 175.panta otrajā daļā un sodīts ar piespiedu darbu uz 100 (viens simts) stundām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu, galīgais sods pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, daļēji saskaitot piespriestos sodus, noteikts – piespiedu darbs uz 150 (viens simts piecdesmit) stundām.

Cietušā/pers. AA/ kaitējuma kompensācijas pieteikums apmierināts daļēji, no /pers. H/, /pers. I/ un /pers. J/ solidāri par labu /pers. V/ piedzīti Ls 5,00 (pieci lati). No /pers. H/, /pers. J/ un /pers. K/ solidāri par labu /pers. V/ piedzīti Ls 25,00 (divdesmit pieci lati). No /pers. K/ par labu /pers. V/ piedzīti Ls 7,00 (septiņi lati). Pārējā daļā cietušā /pers. V/ kaitējuma kompensācijas pieteikums noraidīts.

Cietušās/pers. AB/ kaitējuma kompensācijas pieteikums apmierināts daļēji. No /pers. K/ par labu /pers. A0/ piedzīti Ls 1078,00 (viens tūkstotis septiņdesmit astoņi lati). Pārējā daļā cietušās /pers. A0/ kaitējuma kompensācijas pieteikums noraidīts.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. L/ atzīta par nevainīgu pret viņu celtajā apsūdzībā par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 315.pantā, un attaisnota. /pers. M/ atzīts par nevainīgu pret viņu celtajā apsūdzībā par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 315.pantā, un attaisnots.

Tiesa atzinusi, ka apsūdzēto /pers. L/ un /pers. M/ rīcībā nav noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmes – nav subjektīvās un objektīvās puses, līdz ar ko viņu rīcībā nav Krimināllikuma 315.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva un viņi ir attaisnojami celtajā apsūdzībā.

Par minēto pirmās instances tiesas spriedumu Rīgas rajona prokuratūras virsprokurore S.Daubure iesniegusi apelācijas protestu un apsūdzētais /pers. H/ iesniedzis apelācijas sūdzību.

Rīgas rajona prokuratūras virsprokurore S.Daubure apelācijas protestā norāda, ka uzskata spriedumu par nepamatotu un atceļamu daļā par /pers. H/, /pers. J/, /pers. K/ un /pers. I/ noteikto sodu un par /pers. L/ un /pers. M/ attaisnošanu.

Pirmās instances tiesa, nosakot sodu /pers. H/, /pers. J/ un /pers. K/, ir atsaukusies uz Krimināllikuma 5.panta otro daļu un sodu noteikusi piespiedu darbu veidā. Tādējādi pirmās instances tiesa nav ņēmusi vērā 2012.gada 13.decembra likuma „Grozījumi Krimināllikumā", kas stājās spēkā 2013.gada 1.aprīlī, Pārejas noteikumu 4.punktu, kurā noteikts, ka personas, kuras noziedzīgu nodarījumu izdarījušas līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai, sodāmas saskaņā ar tām

Krimināllikuma normām, kuras bija spēkā šā nodarījuma izdarīšanas laikā, ņemot vērā, ka maksimālais soda apmērs vai laiks nedrīkst pārsniegt maksimālo soda apmēru vai laiku, kāds Krimināllikumā par attiecīgo noziedzīgo nodarījumu ir paredzēts pēc šā likuma spēkā stāšanās dienas. Savukārt, Krimināllikuma 5.panta otrajā daļā paredzētā norma piemērojama tiktāl, cik to pieļauj Pārejas noteikumu 4.punkts, proti, labvēlīguma princips attiecas tikai uz noteiktā soda apmēru, ievērojot noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā Krimināllikumā paredzētos soda veidus. Pārejas noteikumos nav paredzēta iespēja piemērot sodus, kas paredzēti Krimināllikuma pantu sankcijās pēc 2013.gada 1.aprīļa.

Lūdz atcelt pirmās instances tiesas spriedumu daļā par /pers. H/, /pers. J/ un /pers. K/ piemēroto sodu – piespiedu darbu un taisīt šai daļā jaunu spriedumu.

Tāpat uzskata, ka /pers. I/ noteiktais sods pēc Krimināllikuma 231.panta otrās daļas ir nesamērīgs un nesasniedz Krimināllikuma 35.pantā noteikto soda mērķi, līdz ar ko šajā daļā lūdz spriedumu atcelt un noteikt /pers. I/ bargāku sodu.

Uzskata par nepamatotu spriedumu daļā par /pers. L/ un /pers. M/ attaisnošanu pēc Krimināllikuma 315.panta.

Prokurores ieskatā, redzot /pers. H/, /pers. J/, /pers. I/ un /pers. K/ prettiesiskās darbības, /pers. L/ un /pers. M/ ar savu rīcību jau norāda, ka ir sapratuši situācijas nopietnību: /pers. L/ palīdzējusi apsūdzībā nenorādītam cietušajam, savukārt, /pers. M/ centies atturēt /pers. H/, /pers. J/, /pers. I/ un /pers. K/ no pretlikumīgu darbību veikšanas, kā arī palīdzējis cietušajai /pers. A0/.

Uzskata, ka tiesa kļūdaini novērtējusi, ka /pers. L/ un /pers. M/ rīcībā nav pierādīta noziedzīgā nodarījuma subjektīvā puse. Krimināllikuma 315.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma subjektīvā puse ir tiešs nodoms, jo vainīgais apzinās, ka neziņo par noziegumu un vēlas to darīt. Līdz ar to /pers. L/ un /pers. M/, droši zinot, ka tiek izdarīts jebkāds noziedzīgs nodarījums, par to bija jāziņo. Neziņojot par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, viņi tādā veidā apdraud jurisdikcijas intereses noziedzīga nodarījuma savlaicīgā novēršanā un atklāšanā.

Norāda, ka lai netiktu apdraudētas jurisdikcijas intereses nozieguma novēršanā un atklāšanā, jebkura pilsoņa pienākums ir ziņot par izdarītu noziedzīgu nodarījumu. Objektīvās darbības ir ziņošana vai neziņošana. Neizdarot konkrētās darbības, ne vienmēr iestājas kriminālatbildība, tomēr, neziņojot par smaga nozieguma izdarīšanu, iestājas kriminālatbildība.

Norāda, ka pirmstiesas izmeklēšanas laikā jau sakontēji /pers. H/, /pers. J/, /pers. I/ un /pers. K/ tika turēti aizdomās un vēlāk arī apsūdzēti par smaga noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, tomēr par nepamatotu uzskata tiesas atzinumu, ka personu par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā pēc Krimināllikuma 315.panta var atzīt tikai tad, ja šī persona zina, ka izdarīts smags noziedzīgs nodarījums. No tiesas sprieduma saprot, ka pie kriminālatbildības par neziņošanu par smaga noziedzīga nodarījuma izdarīšanu ir saucama vienīgi persona ar juridisko izglītību, kura jau sākotnēji spēj pareizi kvalificēt personas rīcību un klasificēt izdarītā noziedzīgā nodarījuma smagumu. Minēto viedokli uzskata par kļūdainu un nelikumīgu.

Uzskata, ka tiesas izteiktais viedoklis par to, ka /pers. L/ un /pers. M/ rīcībā nav konstatējama Krimināllikuma 315.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma objektīvā puse, ir interpretējums, kas neatbilst lietā noskaidrotajiem apstākļiem.

Personai neiestājas atbildība par neziņošanu par noziegumu, kuram viņš pats piesaistīts. No lietas materiāliem izriet, ka ne /pers. L/, ne /pers. M/ pirmstiesas izmeklēšanas laikā netika aizturēti vai atzīti par aizdomās turētiem par noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu 2009.gada 19.septembrī Mārupes novadā, /adrese/. Līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka /pers. L/ un /pers. M/ piesaistīti noziedzīga nodarījuma izdarīšanai.

Uzskata, ka tiesa kļūdaini ir vērtējusi /pers. L/ un /pers. M/ piesaistību noziedzīga nodarījuma izdarīšanai. Pirmstiesas un tiesas izmeklēšanas laikā tika pierādīts, ka /pers. L/ un /pers. M/ bija notikušā huligānisma aculiecinieki, kura laikā piekauti mājas iedzīvotāji. Nav pamata uzskatīt, ka /pers. L/ un /pers. M/ piesaistāmi noziedzīgam nodarījumam, jo Krimināllikumā nav paredzēta atbildība par iekļūšanu privātīpašumā, mājas pagalmā, un no lietas apstākļiem redzams, ka cietušie neiebilda pret /pers. M/ iekļūšanu dzīvoklī (mājā), kura motīvs bija pārtraukt apsūdzēto pretlikumīgās darbības.

Turklāt, nav pamata uzskatīt, ka /pers. L/ būtu iegādājusies vai realizējusi zagtu mantu. No /pers. Z/ liecībām izriet, ka viņš redzēja /pers. L/ rokās mobilo telefonu, kas bija tāds pats, kā no viņa draugiem nolaupīts, kas nevar tikt vērtēts kā svešas mantas nolaupīšana, jo /pers. L/ mājā Nr. /adrese/, Mārupes novadā nebija iegājusi.

Uzskata, ka tiesas spriedums daļā par /pers. L/ un /pers. M/ attaisnošanu par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts krimināllikuma 315.pantā, ir atceļams un šajā daļā taisāms jauns, notiesājošs spriedums.

Apsūdzētais /pers. H/ savā apelācijas sūdzībā norāda, ka, viņaprāt, spriedums ir nepamatots un pieņemts, pārkāpjot Krimināllikuma un Kriminālprocesa likuma normas. Norāda, ka, kaut arī ir atzinis atsevišķas savas faktiskās darbības, nekad nav atzinis savu vainu viņam inkriminētā nodarījuma, kas paredzēts Krimināllikuma 231.panta otrajā daļā, izdarīšanā. Uzskata, ka lietā nav pierādījumu, ka ar viņa darbībām būtu aizskartas kādas citas personas, izņemot konfliktā iesaistītās personas, intereses. Neviena persona nav pieteikusi pretenzijas, nav pierādījumu, ka būtu traucēts personu miers, iestādes, uzņēmuma vai organizācijas darbs.

Sūdzības iesniedzējs atsaucas uz Latvijas Republikas Augstākās tiesas 2006.gada un 2007.gada tiesu prakses apkopojumiem.

Uzskata, ka lietā nav pierādīta Krimināllikuma 231.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma objektīvā puse, un tieši, ka viņš ar savām darbībām būtu izdarījis rupju sabiedriskā miera traucēšanu.

Norāda, ka lietā nav strīda, ka arī cietušie, tāpat kā viņš un viņa paziņas, 2009.gada 19.septembrī ap plkst. 03.00 atradās uz ielas Jaunmārupē. Cietušo naktsmieru nebija iespējams traucēt, jo viņu mērķis bija izklaide. Faktiski satikušās divas jauniešu grupas. Uzskata, ka apsūdzībā nav norādīta neviena no sabiedriskajām interesēm, kuras viņš būtu nonievājis.

Uzskata, ka lietā nav pierādījumu noziedzīgā nodarījuma subjektīvās puses pazīmei – tiešam nodomam. Viņam nav bijis ļauns nodoms un viņš nav vēlējies kādam no cietušajiem nodarīt sāpes vai miesas bojājumus. Viņam esot bijis īslaicīgs konflikts ar /pers. O/, kurš tika risināts ar fiziskā spēka palīdzību.

Norāda, ka nākamajā dienā ir ieradies pie cietušajiem atvainoties, taču izlīgumu noslēgt nav izdevies finansiālu apsvērumu dēļ, t.i., viņš nav varējis apmierināt cietušo finansiālās prasības.

Uzskata, ka viņa darbību nepareizas kvalifikācijas iemesls ir tikai viņa darbību vērtēšana, atrauti no cietušo darbībām. Norāda, ka cietušie sākotnēji ir snieguši saskaņotas liecības, dažas no kurām vēlāk tika mainītas, turklāt, cietušo apgalvojumi esot stipri pārspīlēti, pretrunīgi.

Norāda, ka nav sitis /pers. U/ ar krēslu, bet gan tumsā uzgrūdies krēslam, aiz kura bija noslēpusies /pers. U/, un to uzgāzis virsū cietušajai, iespējams, radot sāpes.

Norāda, ka visi fakti liecina par to, ka konflikts noticis personisku attiecību dēļ.

Lūdz atcelt pirmās instances tiesas spriedumu un taisīt jaunu spriedumu, attaisnojot viņu celtajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 231.panta otrās daļas.

Apelācijas instances tiesas sēdē prokurore apelācijas protestu uzturēja atbilstoši tajā izklāstītajai motivācijai, apsūdzētā /pers. H/ sūdzību uzskatot par nepamatotu un norādīja, ka nekāds savstarpēja konflikta pamats starp cietušo, /pers. H/ un pārējiem apsūdzētajiem izmeklēšanas laikā netika konstatēts, šī konflikta izraisītājs bija maznozīmīgs iemesls, līdz ar ko /pers. H/ un pārējo apsūdzēto darbības ir kvalificējamas kā huligānisms.

Apsūdzētais/pers. H/ savu apelācijas sūdzību uzturēja atbilstoši tajā izklāstītajai motivācijai un paskaidroja, ka cietušie viņam agrāk nebija pazīstami, t.i., no notikuma dienas ir pagājuši pieci gadi un viņš vairs neatceras, vai cietušie viņam bija pazīstami.

Apsūdzētā /pers. H/ aizstāvis – zvērināts advokāts A.Lezdiņš apelācijas sūdzībai pievienojās un lūdza attaisnot /pers. H/ viņam celtajā apsūdzībā. Norādīja, ka /pers. H/ neatceras, vai ir bijis pazīstams ar kādu no cietušajiem, nākošajā dienā viņš ir ieradies pie cietušajiem, lai pārrunātu notikušo. /pers. H/ atzīst savas faktiskās darbības, taču neuzskata to par huligānismu, jo pastāvēja īslaicīgs personisks konflikts.

Apsūdzētais/pers. I/ uzturēja savas iepriekš sniegtās liecības, papildus neko piebilst nevēlējās. Norādīja, ka uz notikuma dienu viņam bija 15 gadi un viņš īsti nav sapratis, ko dara. Lūdza nepalielināt viņam jau piespriesto sodu.

Apsūdzētā /pers. I/ aizstāvis – zvērināts advokāts A.Razgaila norādīja, ka nepiekrīt prokurores apelācijas protestā paustajam pamatojumam soda bardzināšanai apsūdzētajam /pers. I/, jo apsūdzētā attieksme pret apsūdzību nevar būt par pamatu bargāka soda noteikšanai. Lūdza atstāt negrozītu pirmās instances tiesas spriedumu daļā par /pers. I/ noteikto sodu.

Apsūdzētais/pers. J/ uzturēja savas iepriekš sniegtās liecības, papildus neko paskaidrot nevēlējās.

Apsūdzētā /pers. J/ aizstāve – zvērināta advokāte A.Ignatjeva norādīja, ka prokurore pirmās instances tiesā lūgusi noteikt apsūdzētajam /pers. J/ sodu piespiedu darba veidā, ko tiesa arī respektējusi, savukārt, apelācijas instances tiesā lūdz noteikt apsūdzētajam bargāku sodu. Norādīja, ka lietā nav ievērotas apsūdzēto tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgos termiņos, jo process ilgst no 2009.gada. Lūdza apelācijas protestu noraidīt.

Apsūdzētais/pers. K/ neko paskaidrot nevēlējās.

Apsūdzētā /pers. K/ aizstāvis – zvērināts advokāts V.Krasovskis norādīja, ka apelācijas instancē nevar pasliktināt apsūdzētā stāvokli un noteikt viņam bargāku sodu. Lūdza atstāt pirmās instances tiesas spriedumu negrozītu.

Apsūdzētie/pers. L/ un /pers. M/ neko paskaidrot nevēlējās.

Apsūdzēto /pers. L/ un /pers. M/ aizstāvis – zvērināts advokāts P.Treijs norādīja, ka pirmās instances tiesas spriedums daļā par /pers. L/ un /pers. M/ attaisnošanu pēc Krimināllikuma 315.panta ir likumīgs un pamatots un lūdza to atstāt negrozītu, bet apelācijas protestu šajā daļā noraidīt. Norādīja, ka pirmās instances tiesa savus argumentus ir balstījusi uz attiecīgo Krimināllikuma normu interpretāciju un judikatūru atbilstoši faktiskajiem lietas apstākļiem.

Pārbaudījusi pierādījumus lietā, apsvērusi apelācijas protesta un apelācijas sūdzības motīvus, uzklausījusi apsūdzētos /pers. H/, /pers. I/, /pers. J/, /pers. K/, /pers. L/ un /pers. M/, aizstāvju – zvērinātu advokātu A.Lezdiņa, A.Razgaila, A.Ignatjevas, V.Krasovska, P.Treija viedokļus, prokurores A.Zvirgzdiņas atzinumu, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums atceļams daļā par /pers. H/, /pers. I/, /pers. J/ un /pers. K/ piespriesto sodu, bet pārējā daļā spriedums atstājams bez grozījumiem.

Apelācijas instances tiesa atzīst, ka apsūdzēto /pers. H/, /pers. I/, /pers. J/ un /pers. K/ vainīgums viņiem inkriminēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā pierādīts ar pirmās instances tiesas spriedumā norādītiem pierādījumiem, kurus tiesa novērtējusi atbilstoši Kriminālprocesa likuma 511.panta un 512.panta prasībām, tos spriedumā pareizi izklāstījusi un analizējusi. Pirmās instances tiesa spriedumā ir norādījusi pierādījumus, uz kuriem pamatoti tiesas secinājumi, t.sk., par sūdzības iesniedzēja, apsūdzētā /pers. H/ vainīgumu, pierādījumus attiecīgi analizējusi, motivējot, kādiem pierādījumiem tiesa piešķir vai nepiešķir ticamību. Secinājumi spriedumā par apsūdzētā vainīgumu atbilst apelācijas tiesas sēdē pārbaudītiem lietas materiāliem, ko apelācijas tiesa veica saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 562.panta nosacījumiem.

Ņemot vērā, ka tiesu kolēģija pirmās instances tiesas spriedumu daļā par apsūdzēto /pers. H/, /pers. I/, /pers. J/ un /pers. K/ notiesāšanu atstāj negrozītu un piekrīt pirmās instances tiesas spriedumā izteiktajiem atzinumiem un motīviem, tiesu kolēģija atzīst par iespējamu saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 564.panta sestās daļas nosacījumiem neatkārtot visus šajā sprieduma daļā izklāstītos pierādījumus un atzinumus.

Tiesu kolēģija noraida apsūdzētā /pers. H/ apelācijas sūdzību par viņa attaisnošanu pēc Krimināllikuma 231.panta otrās daļas un Rīgas rajona prokuratūras virsprokurores apelācijas protestu daļā par /pers. L/ un /pers. M/ notiesāšanu pēc Krimināllikuma 315.panta sekojošu apsvērumu dēļ:

krimināltiesību teorijā huligānisms definēts kā rupja sabiedriskā miera traucēšana, kas izpaužas acīmredzamā necieņā pret sabiedrību vai bezkaunībā, ignorējot vispārpieņemtās uzvedības normas un traucējot cilvēku mieru, iestāžu vai uzņēmumu (uzņēmējsabiedrību) vai organizāciju darbu.

Krimināllikuma 231.panta otrā daļa paredz atbildību par huligānismu, ja to izdarījusi personu grupa vai ja tas saistīts ar miesas bojājumu nodarīšanu cietušajam vai ar mantas bojāšanu vai iznīcināšanu, vai ar pretošanos varas pārstāvim vai personai, kura vēršas pret sabiedriskās kārtības pārkāpšanu, vai ja tas izdarīts, lietojot ieročus, kā arī citus miesas bojājumu nodarīšanai izmantojamus priekšmetus.

/pers. H/ inkriminēts huligānisms, kas izdarīts personu grupā, saistīts ar miesas bojājumu nodarīšanu cietušajiem un ar mantas bojāšanu.

Krimināltiesību teorijā norādīts, ka sabiedriskā miera traucēšana ir konstatējama tajos gadījumos, kad nav ievērotas cilvēka tiesības uz naktsmieru, pārkāpta personas vai viņas mājokļa neaizskaramība, ierobežotas personas iespējas brīvi pārvietoties, persona ir spiesta pārtraukt vai atteikties no likumīgām darbībām (piedalīšanās kultūras vai sporta pasākumos, iepirkšanās, braukšana ar sabiedrisko transportu u.tml.), uzņēmums vai organizācija ir spiesti pārtraukt savu darbu. Ja darbības ir tādas darbības, kas ievērojamā mērā pārkāpj sabiedrisko mieru, huligānisms ir krimināli sodāms.

Juridiskajā literatūrā norādīts, ka sabiedriskā kārtība un sabiedriskais miers, kas ir viens no sabiedriskās kārtības pamatelementiem, ir huligānisma galvenais tiešais objekts, kuru apdraudot, var tikt nodarīts kaitējums personas veselībai, fizisku un juridisku personu īpašuma interesēm, kas būs šā noziedzīgā nodarījuma papildu tiešais objekts (*skat. U.Krastiņš, V.Liholaja, A.Niedre. Krimināl tiesības. Sevišķā daļa. Trešais papildinātais izdevums. Zinātniskais redaktors prof. U.Krastiņš. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2009.*).

Ar pirmās instances tiesas spriedumu pamatoti konstatēts, ka /pers. H/ 2009.gada 19.septembrī ap plkst. 3.00, atrodoties /adrese/pie /pers. N/ ģimenes privātmājas Nr. /Nr/, pēc tam, kad izmeklēšanā nenoskaidrota persona vērsās pie mājas Nr. /Nr/ esošā /pers. O/, pieprasot cigareti, kura netika iedota, izmantojot radušos maznozīmīgo iemeslu, huligānisku motīvu vadīts, nakts laikā traucējot sabiedrisko mieru, ignorējot vispārpieņemtās uzvedības normas un nostādot savas personiskās intereses augstāk par citu personu interesēm, uzsāka ar /pers. O/ konfliktu, vienu reizi ar roku iesita /pers. O/ pa seju, lecot pāri žogam sabojāja pastkasti, bez iemesla iesita ar krēslu /pers. U/, ar izsmēķi meta /pers. P/ un vienu reizi ar kāju iespēra viņam pa ķermeni, izdarīja ne mazāk kā divus sitienus ar rokām pa /pers. O/ ķermeni un personu grupā ar /pers. K/ un /pers. J/ katrs izdarīja ne mazāk kā divus sitienus ar rokām un kājām un ar pagalmā paņemto metāla

miskasti pa /pers. O/ galvu un ķermeni.

No apsūdzētā /pers. H/ liecībām, kas pirmās instances tiesā nolasītas Kriminālprocesa likuma 503.panta 4.punkta kārtībā, izriet, ka /adrese/ bijis kopā ar 4 - 5 puišiem un 3 meitenēm. Satikuši 4 – 5 jauniešus. Kāds no viņa draugiem paprasījis cigaretes, viņiem atbildēts, ka to neesot un izcēlies mutisks konflikts. Kāds no draugiem iesitis kādam jaunietim, sācies kautiņš. Viņam iesitis saimnieces dēls, abi sākuši kauties. Kautiņš no ielas virzījies uz mājas pagalmu. Kāvušies visi. Pāri sētai neesot lecis. Kāvies, lai aizsargātos, bez iemesla. Kad beidzis kauties ar saimnieces dēlu, pamanījis aiz krēsla paslēpušos meiteni, atstūmis krēslu un palūdzis padzerties. Iegājis mājā, tur iegājuši arī visi viņa draugi un atkal izraisījies kautiņš. Kurš ar kuru kāvies, neesot redzējis. Vannasistabā redzējis /pers. J/ (/pers. J/) un /pers. K/, kuri raustījuši durvis. Ejot ārā no mājas, dzirdējis, ka izsists stikls. Mājas pagalmā stāvējusi /pers. L/ un /pers. AM/.

Apsūdzētais/pers. I/ liecinājis, ka pie mājas kulturāli paprasījis cigareti, bet viņi teikuši, ka nav un apsaukājuši. Kāds kādam iesitis. Iegājuši mājas teritorijā un visi kāvušies. Viņš pārlecis pāri vārtiņiem, lai palīdzētu draugiem. Divi puiši uzlēkuši viņam virsū, kliedzis /pers. AM/, /pers. AM/ vienam iesitis. Ieskrējis mājā, tur bijis /pers. K/ un /pers. J/. /pers. J/ redzējis asinis, kāds viņam bijis iesitis.

No apsūdzētā /pers. J/ liecībām izriet, ka savu vainu huligānisma izdarīšanā viņš atzīst. Kura kompānija uzsākusi huligāniskas darbības un kādēļ izraisīts konflikts, pateikt nevar. Kāds paprasījis cigareti, viņam rupji atbildēts un sācies konflikts. Kāvušies visi, visi bijuši iesaistīti konfliktā. Pats sitis aizstāvības nolūkā, jo arī viņu kāds esot sitis. Bijis stiprā alkohola reibumā. Kad redzējis, ka izcēlies konflikts, /pers. H/ kāvies ar vienu puisi. Katrs aizstāvējis savējos. Grūstīšanās no ielas pārgājusi mājas pagalmā. Mājas iekšpusē bijis kopā ar /pers. K/, kurš ar kājas spērienu izsitis vannas istabas durvju stiklu. Iegājuši istabā, kur gulējusi meitene. /pers. K/ iesitis meitenei pa seju ar dūri, trāpījis pa degunu. Vēlāk apsūdzētais paskaidrojumos norādījis, ka neesot redzējis, ka /pers. K/ iesit meitenei. Mājā iegājis, lai nomierinātu /pers. I/ un /pers. H/. Neesot nevienam sitis un neatceroties pie kādiem apstākļiem izsista rūts. Esot bijis iedzēris, bet ne piedzēries.

No apsūdzētā /pers. K/ liecībām izriet, ka nekādas darbības viņš nav veicis, bet mājā iekļuvis, lai izvilktu /pers. J/.

No apsūdzētās /pers. L/ liecībām izriet, ka viņa gājusi kompānijai pa priekšu aptuveni 15 metrus. Uz ielas dzirdējusi konfliktu starp saviem draugiem un puišiem, kas stāvējuši uz ielas. Kāds kliedzis: „iedod cigaretes". Sācies kautiņš, kas pārgājis uz mājas pagalmu. /pers. M/ uz ielas centies turēt /pers. I/, kurš izrāvies un pārlecis pāri sētai. Vai vēl kāds pārlecis, nezinot. Kas noticis mājas pagalmā, nezinot. Uz ielas kopā ar viņu stāvēja /pers. M/ un /pers. AM/. Pagalmā ieraudzījusi raudam meiteni, piegājusi viņai klāt. Mājā nav iegājusi, izgājusi uz ielas.

No apsūdzētā /pers. M/ liecībām izriet, ka viņš no kompānijas atpalicis. Kad piesteidzies klāt, viņiem bijis savstarpējs strīds ar nepazīstamiem jauniešiem. Viens no kompānijas, kas runājis krieviski, prasījis cigareti, tā nav iedota un notikusi savstarpēja vārdu pārmaiņa. /pers. H/ pēkšņi iesitis vienam no jauniešiem pa seju, sācies kautiņš. /pers. I/ pārlecis pāri sētai un iesaistījies kautiņā. Pagalmā iegājuši visi, izņemot /pers. AM/ un /pers. L/. Viņš pats ieskrējis sētā un mēģinājis kautiņu pārtraukt. Redzējis, ka viens no jauniešiem ir zemē, bet trīs no viņa paziņām, no kuriem viens bijis /pers. J/, viņu sit. Kad pārtraukuši sist, viņš no pagalma izskrējis, dzirdējis sasista stikla skaņu. Iegājis mājā un tur redzējis /pers. K/ un /pers. J/, tad aizskrējis prom.

/pers. H/ līdzapsūdzētie /pers. I/, /pers. J/, /pers. K/ un viņu aizstāvji noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, tā kvalifikāciju un notiesāšanu nav apstrīdējuši.

Tiesu kolēģija secina, ka pirmās instances tiesa pamatoti atzinusi, ka, t.sk., apsūdzētais /pers. H/ ir izdarījis Krimināllikuma 231.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ar savām darbībām rupji traucējot sabiedrisko mieru, kas izpaudies acīmredzamā necieņā pret sabiedrību, ignorējot vispārpieņemtās uzvedības normas, traucējot cilvēku mieru.

No cietušo /pers. O/, /pers. P/, /pers. T/, /pers. S/, /pers. U/, /pers. A0/, /pers. R/, /pers. Z/, /pers. V/ liecībām izriet, ka apsūdzēto prettiesiskā rīcība sākusies nakts laikā sabiedriskā vietā – uz ielas, un vēlāk, pret personu gribu iekļūstot privātīpašumā, traucējot cietušo mieru.

No subjektīvās puses huligānismu raksturo tiešs nodoms, jo vainīgais apzinās, ka rupji traucē sabiedrisko mieru un tādējādi pauž acīmredzamu necieņu pret sabiedrību, un vēlas to.

Pirmās instances tiesa pamatoti atzinusi, ka noziedzīgas darbības – iekļūšana privātīpašumā un mājā, mantas bojāšana un miesas bojājumu nodarīšana, tika izdarītas aiz huligāniskām tieksmēm, jo nekonstatē, ka darbības izdarītas aiz personiskiem motīviem vai ar atsevišķu nodomu.

Apsūdzētā /pers. H/ arguments, ka viņam bija īslaicīgs konflikts ar cietušo /pers. O/ personisku attiecību dēļ un naidīgās attiecības tika risinātas ar spēka palīdzību, apelācijas instances tiesā neguva apstiprinājumu.

Apsūdzētais /pers. H/ paskaidroja, ka neatceras, vai cietušais viņam bija pazīstams, savukārt, lietas materiāli nesatur informāciju par to, ka pirms tam bijis savstarpēja konflikta pamats starp cietušo un apsūdzēto /pers. H/, kas izveidojis personiskas naidīgas attiecības.

Huligānisms var būt izdarīts tikai ar tiešu nodomu, taču mērķis rupji traucēt sabiedrisko mieru nav huligānisma obligāta pazīme. Izdarot ar tiešu nodomu huligāniskas darbības, persona var gan vēlēties šā mērķa sasniegšanu, gan pieļaut to, gan vispār nepievērst tam uzmanību. Tomēr visos gadījumos jākonstatē, ka persona tieši vēlējusies izdarīt darbības, kas veido huligānisma kā noziedzīga nodarījuma objektīvo pusi. Tāpat jāņem vērā, ka huligāniskās darbības var izdarīt arī ar nekonkretizētu nodomu. Ja, uzsākot huligānismu, personas nodoms ir nekonkretizēts un relatīvi īsā laika periodā persona izdara vairākas huligāniskas darbības, kas vērstas pret dažādām personām un apdraud dažādas intereses, izdarītais kvalificējams kā atsevišķs (vienots) turpināts noziedzīgs nodarījums. Šāds traktējums pilnībā raksturo apsūdzēto, t.sk., /pers. H/ rīcību konkrētajā lietā.

Tiesu kolēģija atzīst par pamatotiem pirmās instances tiesas secinājumus, ka /pers. L/ un /pers. M/ rīcībai nav Krimināllikuma 315.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva.

Krimināllikuma 315.pantā ir paredzēta atbildība par neziņošanu, ja ir droši zināms, ka tiek gatavots vai izdarīts smags vai sevišķi smags noziegums. Likumdevējs nav noteicis, kam par noziegumu ir jāziņo un kādā laika posmā tas izdarāms.

Lai konstatētu /pers. L/ un /pers. M/ vainu viņiem inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, nepieciešams konstatēt, ka 2009.gada 19.septembrī ap plkst. 3.00 tiek izdarīts smags noziedzīgs nodarījums, apsūdzētie to ir novērojuši, droši zinājuši, ka izdarītais noziegums ir smags un par to nevienam nav ziņojuši.

Tiesas izmeklēšanā ir pierādīts, ka 2009.gada 19.septembrī /pers. H/, /pers. I/, /pers. J/ un /pers. K/ ir izdarījuši noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 231.panta otrajā daļā, kas saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantu ir smags noziegums.

No /pers. H/, /pers. I/, /pers. J/ un /pers. K/ apsūdzības izriet, ka viņi apsūdzēti par to, ka rupji traucēja sabiedrisko mieru, kas izpaudās acīmredzamā necieņā pret sabiedrību, ignorējot vispārpieņemtās uzvedības normas, traucējot cilvēku mieru, kas izdarīts personu grupā, saistīts ar miesas bojājumu nodarīšanu cietušajiem, mantas bojāšanu. Noziegums izdarīts gan ārpus telpām, gan telpās, tā rezultātā sabojāta manta nelielā apmērā, cietušajiem izdarīti viegli un maznozīmīgi miesas bojājumi un fiziskas sāpes.

Uz noziedzīgā nodarījuma brīdi apsūdzētā /pers. L/ bija 16 gadus veca, /pers. M/ – 17 gadus vecs.

Krimināllikuma 315.panta subjekts ir vispārējs, tātad apsūdzētie var tikt sodīti pēc šī panta.

Lai personu atzītu par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā nepieciešams, konstatēt, ka viņa apzinājās un viņai nebija iemesla šaubīties, ka izdarītais noziedzīgais nodarījums ir smags.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantu huligānisms bez kvalificējošām pazīmēm (Krimināllikuma 231.panta pirmā daļa) ir krimināpārkāpums, arī mantas bojāšana un vieglu miesas bojājumu nodarīšana (likuma redakcijā uz noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdi) (Krimināllikuma 185.panta pirmā daļa), ir mazāk smags noziegums un krimināpārkāpums. Par maznozīmīgu miesas bojājumu nodarīšanu paredzēta administratīvā atbildība, atsevišķi atbildība par fizisku sāpju nodarīšanu nav paredzēta vispār.

Lietā nav strīda, ka 2009.gada 19.septembrī ap plkst. 3.00 abi apsūdzētie (/pers. L/ un /pers. M/) bijuši /adrese/, mājas pagalmā, un /pers. M/ arī dzīvojamā mājā.

Gan /pers. L/, gan /pers. M/ apsūdzībā norādīts, ka viņi novērojuši, kā viņu draugi un paziņas /pers. H/, /pers. J/, /pers. I/ un /pers. K/, svešas mājas pagalmā huligānisku motīvu vadīti, pielietoja fizisku spēku pret /pers. O/, /pers. P/, /pers. R/, /pers. S/, /pers. T/, /pers. U/. /pers. M/ inkriminēts arī tas, ka viņš pie mājas novērojis, ka /pers. H/ izturas agresīvi pret /pers. O/, iesitot viņam.

No apsūdzētās /pers. L/ paskaidrojumiem izriet, ka viņa gājusi kompānijai pa priekšu aptuveni 15 metrus. Uz ielas dzirdējusi konfliktu starp saviem draugiem un puišiem, kas stāvējuši uz ielas. Kāds kliedzis: „iedod cigaretes". Sācies kautiņš, kas pārgājis uz mājas pagalmu. /pers. M/ uz ielas centies turēt /pers. I/, kurš izrāvies un pārlecis pāri sētai. Vai vēl kāds pārlecis, nezinot. Kas noticis mājas pagalmā, nezinot. Uz ielas kopā ar viņu stāvējis /pers. M/ un /pers. AM/. Pagalmā ieraudzījusi raudam meiteni, piegājusi viņai klāt. Mājā nav iegājusi, izgājusi uz ielas.

No apsūdzētā /pers. M/, kurš arī bijis notikumu aculiecinieks, izriet, ka viņš no kompānijas atpalicis. Kad piesteidzies klāt, viņiem bijis savstarpējs strīds ar nepazīstamiem jauniešiem. Viens no kompānijas, kas runājis krieviski, prasījis cigareti, tā nav iedota un notikusi savstarpēja vārdu pārmaiņa. /pers. H/ pēkšņi iesitis vienam no jauniešiem pa seju, sācies kautiņš. /pers. I/ pārlecis pāri sētai un iesaistījies kautiņā. Pagalmā iegājuši visi, izņemot /pers. AM/ un /pers. L/. Ieskrējis sētā un mēģinājis kautiņu pārtraukt. Redzējis, ka viens no jauniešiem ir zemē, bet trīs no viņa paziņām, no kuriem viens bijis /pers. J/, viņu sit. Kad pārtraukuši sist, viņš no pagalma izskrējis, dzirdējis sasista stikla skaņu. Iegājis mājā un tur redzējis /pers. K/ un /pers. J/, tad aizskrējis prom.

Ņemot vērā apsūdzēto /pers. L/ un /pers. M/ vecumu, vecumam atbilstošas zināšanas, dzīves pieredzi un uztveri, konkrētās lietas apstākļus un apstākļus, kādos /pers. H/, /pers. J/, /pers. I/ un /pers. K/ darbības izdarītas, kā arī noziedzīgā nodarījuma sekas, pirmās instances tiesa pamatoti apšaubījusi to, ka gan /pers. L/, gan /pers. M/ apzinājušies situācijas nopietnību un to, ka izdarītais noziedzīgais nodarījums ir smags.

Fakts, ka /pers. L/ ir mēģinājusi palīdzēt apsūdzībā nenorādītam cietušajam, /pers. M/ mēģināja pārliecināt apsūdzētos pārtraukt noziedzīgās darbības, pats par sevi nenorāda, ka viņi apzinājušies bīstamību.

Bez tam, lai arī /pers. L/, /pers. M/ vai kāda cita persona nav saukti pie atbildības par nelikumīgu iekļūšanu dzīvoklī pret tajā dzīvojošās personas gribu, jo šīs darbības aptver huligānisms, arī šie apsūdzētie privātīpašumā iegājuši bez atļaujas, to apzinoties, kas nozīmē to, ka viņi varēja uztvert to, ka arī paši izdara pretlikumīgas darbības un var būt piesaistīti noziegumam.

Tāpat, lai arī neviens no apsūdzētajiem vai citām personām nav saukts pie krimināatbildības par svešas mantas nolaupīšanu, gan no cietušo, gan arī no apsūdzētās /pers. L/ liecībām izriet, ka laikā, kad izdarītas noziedzīgās darbības, cietušajiem pazudušas mantas, tai skaitā mobilais telefons, kas nodots apsūdzētajai. Arī šis fakts liecina par to, ka apsūdzētā /pers. L/ varēja uztvert, ka ir piesaistīta citam noziedzīgam nodarījumam.

Neziņošana ir piesaistība noziegumam. Personai neiestājas atbildība par neziņošanu par noziegumu, kuram viņš pats ir piesaistīts (*skat. Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2008.gada 27.novembra lēmumu lietā Nr. SKK-585/08, Krimināllieta Nr.1181300302*).

Izvērtējot visu iepriekš minēto, pirmās instances tiesa pamatoti secinājusi, ka ne /pers. L/, ne /pers. M/ rīcībā nav noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmes – objektīvās puses, līdz ar ko viņu rīcībā nav Krimināllikuma 315.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva un viņi ir attaisnojami.

Apelācijas protestā norādīto argumentu, ka /pers. L/ un /pers. M/, droši zinot, ka tiek izdarīts jebkāds noziedzīgs nodarījums, par to bija jāziņo, pretējā gadījumā iestājas krimināatbildība, tiesu kolēģija uzskata par kļūdainu.

Krimināllikuma zinātniski – praktiskajā komentārā (*skat. U.Krastiņš, V.Liholaja, A.Niedre. Krimināl tiesības. Sevišķā daļa. Trešais papildinātais izdevums. Zinātniskais redaktors prof. U.Krastiņš. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2009.*) izskaidrots, ka norāde likumā (Krimināllikuma 315.pants) uz to, ka atbildība saskaņā ar komentējamo pantu iestājas tikai tādā gadījumā, ja personai droši zināms, ka tiek gatavots vai ir izdarīts smags vai sevišķi smags noziegums, nozīmē, ka viņai nebija iemesla šaubīties par to. Ja personai nav drošu ziņu par šādiem gadījumiem, neziņošana nav sodāma.

Tiesu kolēģija konstatē, ka pirmās instances tiesa nelikumīgi noteikusi apsūdzētajiem /pers. H/, /pers. J/ un /pers. K/ sodu piespiedu darbu veidā, tādejādi pārkāpjot 2012.gada 13.decembra likuma „Grozījumi Krimināllikumā" Pārejas noteikumu 4.punktu, kurā noteikts, ka personas, kuras noziedzīgo nodarījumu ir izdarījušas līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai, *sodāmas saskaņā ar tām Krimināllikuma normām, kuras bija spēkā šā nodarījuma izdarīšanas laikā*, ņemot vērā, ka maksimālais soda apmērs vai laiks nedrīkst pārsniegt maksimālo soda apmēru vai laiku, kāds Krimināllikumā par attiecīgo noziedzīgo nodarījumu ir paredzēts pēc šā likuma spēkā stāšanās dienas, kā tas pamatoti norādīts virsprokurores apelācijas protestā.

Minētajos Pārejas noteikumos nav noteikta iespēja tiesai piemērot sodus, kas paredzēti Krimināllikuma pantu sankcijās no 2013.gada 1.aprīļa, bet Pārejas noteikumu 6.punkts attiecas uz brīvības atņemšanas sodu un tiesai, konstatējot, ka par attiecīgo noziedzīgo nodarījumu Krimināllikumā pēc šā likuma spēkā stāšanās dienas paredzēta zemāka brīvības atņemšanas soda minimālā robeža, nosakot brīvības atņemšanas sodu, tas ir jāņem vērā.

Ievērojot to, ka noziedzīgo nodarījumu pēc Krimināllikuma 231.panta otrās daļas apsūdzētie /pers. H/, /pers. J/ un /pers. K/ un noziedzīgo nodarījumu pēc Krimināllikuma 175.panta otrās daļas apsūdzētie /pers. J/ un /pers. K/ izdarīja līdz 2013.gada 1.aprīlim, t.i., pirms šā likuma spēkā stāšanās, sods apsūdzētajiem nosakāms pēc tās Krimināllikuma normas, kura bija spēkā šī noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā.

Krimināllikuma 231.panta otrās daļas sankcija uz noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdi (2009.gada 19.septembri) paredzēja brīvības atņemšanas sodu uz laiku līdz septiņiem gadiem un policijas kontroli uz laiku līdz trim gadiem.

Krimināllikuma 175.panta otrās daļas sankcija uz noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdi (2009.gada 19.septembri) paredzēja brīvības atņemšanas sodu uz laiku līdz sešiem gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

Pie minētajiem apstākļiem tiesai nebija likumīga pamata apsūdzētajiem noteikt sodu piespiedu darba veidā, jo šis soda veids minēto pantu sankcijās tika iekļauts no 2013.gada 1.aprīļa.

Krimināprocesa likuma 562.panta trešā daļa noteic, ka smagāka soda noteikšana apsūdzētajam pieļaujama tad, kad šā iemesla dēļ iesniegts prokurora protests vai cietušā sūdzība, kā arī tad, ja pēc prokurora protesta vai cietušā sūdzības apsūdzība grozīta uz smagāku.

Pie minētajiem apstākļiem tiesu kolēģija atzīst, ka ir pārvērtējami Krimināllikuma 46.pantā norādītie apstākļi, lai noteiktu apsūdzētajiem /pers. H/, /pers. J/ un /pers. K/ likuma normām un Krimināllikuma 35.pantā definētajam soda mērķim atbilstošu sodu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta ceturto daļu atzīstams, ka apsūdzēto /pers. H/, /pers. J/ un /pers. K/ izdarītais noziedzīgais nodarījums, kas paredzēts Krimināllikuma 253.panta otrajā daļā, un apsūdzēto /pers. J/ un /pers. K/ izdarītais noziedzīgais nodarījums, kas paredzēts Krimināllikuma 175.panta otrajā daļā, ir smagi noziegumi.

Krimināllikuma 175.panta otrajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums apdraud personas īpašumu, bet Krimināllikuma 231.panta otrajā daļā – sabiedrisko kārtību un sabiedrisko mieru.

Par apsūdzētā /pers. H/ personību noskaidrots, ka viņš uz noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdi bija nepilngadīgs, apgādībā esošu personu nav, strādā, ir pastāvīga dzīvesvieta, no darba vietām SIA /Nosaukums D/ un SIA /Nosaukums E/ raksturots pozitīvi, narkologa un psihiatra uzskaitēs nesastāv, agrāk nesodīts, lietā nav ziņu par citu likumpārkāpumu izdarīšanu (2.sējums lietas 136., 137. – 138., 139., 140.lapa, 3.sējums lietas 185., 186.lapa).

Citi apsūdzētā personību raksturojoši apstākļi apelācijas instances tiesā netiek konstatēti.

Pirmās instances tiesa nav konstatējusi apsūdzētā /pers. H/ atbildību mīkstinošus un atbildību pastiprinošus apstākļus. Tādus nekonstatē arī apelācijas instances tiesa.

Tiesu kolēģija atzīst, ka, ņemot vērā Krimināllikuma 231.panta otrās daļas sankciju uz noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdi, apsūdzētajam /pers. H/ sods nosakāms brīvības atņemšanas veidā.

Nosakot soda mēru, tiesu kolēģija ņem vērā to, ka apsūdzētajam /pers. H/ netika konstatēti ne atbildību mīkstinoši, ne pastiprinoši apstākļi, un ņemot vērā Krimināllikuma 231.panta otrās daļas sankcijas bargumu, uzskata par iespējamu brīvības atņemšanas sodu noteikt tuvāk panta sankcijas minimālajai robežai, t.i., brīvības atņemšanu uz 1 gadu.

Ņemot vērā iepriekš minētos /pers. H/ personību raksturojošos apstākļus, to, ka lietā nav ziņu par apsūdzētā jebkādiem izdarītiem likumpārkāpumiem un lietas izskatīšanas brīdi, kā arī to, ka noziedzīgo nodarījumi apsūdzētais izdarījis, būdams nepilngadīgs, tiesu kolēģija gūst pārliecību, ka /pers. H/, neizciešot piespriesto sodu, neturpinās izdarīt likumpārkāpumus un, neskatoties uz izdarītā noziedzīgā nodarījuma smagumu un kaitīgumu, ievērojot soda individualizāciju kriminālatiesībās un Krimināllikuma 35.pantā definēto soda mērķi, uzskata par iespējamu attiecībā pret apsūdzēto piemērot Krimināllikuma 55.panta nosacījumus par nosacītu notiesāšanu, nosakot viņam sodu nosacīti ar pārbaudes laiku, ko nosaka atbilstoši Krimināllikuma 55.panta pirmās un trešās daļas nosacījumiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.panta piekto daļu (likuma redakcijā uz noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdi) attiecībā pret apsūdzēto /pers. H/ nav piemērojams Krimināllikuma 231.panta otrās daļas sankcijā paredzētais papildsods – policijas kontrole.

Par apsūdzētā /pers. J/ personību noskaidrots, ka viņš nestrādā, apgādājamo personu nav, ir pastāvīga dzīvesvieta, no darba vietām SIA /Nosaukums F/ un SIA /nosaukums/ raksturots pozitīvi, narkologa un psihiatra uzskaitēs nesastāv, agrāk nesodīts, lietā nav ziņu par citu likumpārkāpumu izdarīšanu (2.sējums lietas 150., 151., 152., 153.lapa, 3.sējums lietas 187.lapa, 4.sējums lietas 164.lapa).

Citi apsūdzētā personību raksturojoši apstākļi apelācijas instances tiesā netiek konstatēti.

Pirmās instances tiesa nav konstatējusi apsūdzētā /pers. J/ atbildību mīkstinošus apstākļus. Tādus nekonstatē arī apelācijas instances tiesa.

Pirmās instances tiesa par apsūdzētā /pers. J/ atbildību pastiprinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 48.pantu atzinusi to, ka inkriminētos noziedzīgos nodarījumus viņš izdarījis alkohola reibumā.

Tiesu kolēģija atzīst, ka ir izslēdzams /pers. J/ konstatētais atbildību pastiprinošais apstāklis, jo tas balstīts uz paša paskaidroto. Arī pirmās instances tiesā valsts apsūdzības uzturētāja debatēs ir lūgusi neatzīt /pers. J/ par atbildību pastiprinošu apstākli atrašanos alkohola reibumā, jo šis apstāklis neapstiprinājās ar pārbaudītajiem pierādījumiem lietā.

Tiesu kolēģija atzīst, ka, ņemot vērā Krimināllikuma 231.panta otrās daļas un 175.panta otrās daļas sankciju uz noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdi, apsūdzētajam /pers. J/ sods nosakāms brīvības atņemšanas veidā.

Apsūdzētā aizstāves pausto, ka lietā nav ievērotas apsūdzētā tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgos termiņos, tiesu kolēģija noraida kā nepamatotu, jo konstatē, ka lietā nav notikusi nepamatota kriminālprocesa vilcināšana un nav likumīga pamata Krimināllikuma 49.^{1}panta pirmās daļas 1.punkta nosacījumu par soda mīkstināšanu piemērošanai.

Nosakot soda mēru, tiesu kolēģija ņem vērā to, ka apsūdzētajam /pers. J/ netika konstatēti ne atbildību mīkstinoši, ne pastiprinoši apstākļi, un ņemot vērā Krimināllikuma 231.panta otrās daļas un 175.panta otrās daļas sankciju bargumu, uzskata par iespējamu brīvības atņemšanas sodu /pers. J/ noteikt tuvāk pantu sankciju minimālajai robežai, t.i., pēc Krimināllikuma 231.panta otrās daļas - brīvības atņemšanu uz 1 gadu, pēc Krimināllikuma 175.panta otrās daļas – brīvības atņemšanu uz 6 mēnešiem.

Krimināllikuma 175.panta otrās daļas sankcijā paredzētā alternatīvā papildsoda - mantas konfiskācijas piemērošanai tiesu kolēģija nesaskata pamatu, jo papildsods konkrētajā gadījumā nav samērojams ar izdarītā noziedzīgā nodarījuma sekām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu galīgais sods /pers. J/ nosakāms pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, piemērojot apsūdzētajam labvēlīgu, daļējas sodu saskaitīšanas principu brīvības atņemšana uz 1 gadu 2 mēnešiem.

Ņemot vērā iepriekš minētos /pers. J/ personību raksturojošos apstākļus, to, ka lietā nav ziņu par apsūdzētā jebkādiem izdarītiem likumpārkāpumiem uz lietas izskatīšanas brīdi, tiesu kolēģija gūst pārliecību, ka /pers. J/, neizciešot piespriesto sodu, neturpinās izdarīt likumpārkāpumus un, neskatoties uz izdarītā noziedzīgā nodarījuma smagumu un kaitīgumu, ievērojot soda individualizāciju kriminālatiesībās un Krimināllikuma 35.pantā definēto soda mērķi, uzskata par iespējamu attiecībā pret apsūdzēto piemērot Krimināllikuma 55.panta nosacījumus par nosacītu notiesāšanu, nosakot viņam sodu nosacīti ar pārbaudes laiku, ko nosaka atbilstoši Krimināllikuma 55.panta pirmās un trešās daļas nosacījumiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.panta piekto daļu (likuma redakcijā uz noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdi) attiecībā pret apsūdzēto /pers. J/ nav piemērojams Krimināllikuma 231.panta otrās daļas sankcijā paredzētais papildsods – policijas kontrole.

Par apsūdzētā /pers. K/ personību noskaidrots, ka viņš strādā, apgādībā personu nav, ir pastāvīga dzīvesvieta, narkologa un psihiatra uzskaitēs nesastāv, agrāk nesodīts, lietā nav ziņu par citu likumpārkāpumu izdarīšanu (2.sējums lietas 170., 171., 172.lapa).

Citi apsūdzētā personību raksturojoši apstākļi apelācijas instances tiesā netiek konstatēti.

Pirmās instances tiesa nav konstatējusi apsūdzētā /pers. K/ atbildību mīkstinošus un atbildību pastiprinošus apstākļus. Tādus nekonstatē arī apelācijas instances tiesa.

Tiesu kolēģija atzīst, ka, ņemot vērā Krimināllikuma 231.panta otrās daļas un 175.panta otrās daļas sankciju uz noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdi, apsūdzētajam /pers. K/ sods nosakāms brīvības atņemšanas veidā.

Nosakot soda mēru, tiesu kolēģija ņem vērā to, ka apsūdzētajam /pers. K/ netika konstatēti ne atbildību mīkstinoši, ne pastiprinoši apstākļi, un ņemot vērā Krimināllikuma 231.panta otrās daļas un 175.panta otrās daļas sankciju bargumu, uzskata par iespējamu brīvības atņemšanas sodu /pers. K/ noteikt tuvāk pantu sankciju minimālajai robežai, t.i., pēc Krimināllikuma 231.panta otrās daļas - brīvības atņemšanu uz 1 gadu, pēc Krimināllikuma 175.panta otrās daļas – brīvības atņemšanu uz 6 mēnešiem.

Krimināllikuma 175.panta otrās daļas sankcijā paredzētā alternatīvā papildsoda - mantas konfiskācijas piemērošanai tiesu kolēģija nesaskata pamatu, jo papildsods konkrētajā gadījumā nav samērojams ar izdarītā noziedzīgā nodarījuma sekām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu galīgais sods /pers. K/ nosakāms pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, piemērojot apsūdzētajam labvēlīgu, daļējas sodu saskaitīšanas principu, brīvības atņemšana uz 1 gadu 2 mēnešiem.

Ņemot vērā iepriekš minētos /pers. K/ personību raksturojošos apstākļus, to, ka lietā nav ziņu par apsūdzētā jebkādiem izdarītiem likumpārkāpumiem uz lietas izskatīšanas brīdi, tiesu kolēģija gūst pārliecību, ka /pers. K/, neizciešot piespriesto sodu, neturpinās izdarīt likumpārkāpumus un, neskatoties uz izdarītā noziedzīgā nodarījuma smagumu un kaitīgumu, ievērojot soda individualizāciju krimināltiesībās un Krimināllikuma 35.pantā definēto soda mērķi, uzskata par iespējamu attiecībā pret apsūdzēto piemērot Krimināllikuma 55.panta nosacījumus par nosacītu notiesāšanu, nosakot viņam sodu nosacīti ar pārbaudes laiku, ko nosaka atbilstoši Krimināllikuma 55.panta pirmās un trešās daļas nosacījumiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.panta piekto daļu (likuma redakcijā uz noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdi) attiecībā pret apsūdzēto /pers. K/ nav piemērojams Krimināllikuma 231.panta otrās daļas sankcijā paredzētais papildsods – policijas kontrole.

Tiesu kolēģija atzīst par pamatotu norādi virsprokurores apelācijas protestā par to, ka pirmās instances tiesa apsūdzētajam /pers. I/ ir noteikusi nesamērīgi zemu sodu.

Pirmās instances tiesa /pers. I/ pēc Krimināllikuma 231.panta otrās daļas ir noteikusi brīvības atņemšanu uz 4 (četriem) mēnešiem, t.i., sodu, kas maksimāli pietuvināts panta sankcijas minimālajai robežai.

Kā redzams no krimināllietas materiāliem, par /pers. I/ personību noskaidrots, ka apsūdzētajam apgādībā personu nav, narkologa un psihiatra uzskaitēs nesastāv, uz noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdi bija kriminmāli nesodīts, uz lietas izskatīšanas brīdi sodīts: 1) 2011.gada 11.maijā Rīgas pilsētas Centra rajona tiesā pēc Krimināllikuma 176.panta otrās daļas, piemērojot Krimināllikuma 49.pantu, 55.pantu ar brīvības atņemšanu uz 2 gadiem nosacīti ar pārbaudes laiku uz 2 gadiem. Spriedums stājies spēkā 2011.gada 7.jūnijā; 2) 2011.gada 29.novembrī Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā pēc Krimināllikuma 262.panta otrās daļas, piemērojot Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, ar brīvības atņemšanu uz 2 gadiem, nosacīti ar pārbaudes laiku uz 2 gadiem, ar transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšanu uz 3 gadiem. Spriedums stājies spēkā 2011.gada 20.decembrī; 3) 2012.gada 20.jūnijā Rīgas pilsētas Centra rajona tiesā pēc Krimināllikuma 176.panta trešās daļas, piemērojot Krimināllikuma 51.pantu, ar brīvības atņemšanu uz 8 gadiem 1 mēnesi, ar policijas kontroli uz 2 gadiem, ar mantas konfiskāciju, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 2 gadiem 10 mēnešiem 28 dienām. Spriedums stājies spēkā 2013.gada 21.februārī. Ar Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2013.gada 25.jūlija lēmumu sods samazināts uz brīvības atņemšanu uz 5 gadiem 1 mēnesi, ar policijas kontroli uz 2 gadiem, ar mantas konfiskāciju, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 2 gadiem 10 mēnešiem 28 dienām. Lēmums stājies spēkā 2013.gada 12.jūlijā; 4) 2012.gada 9.oktobrī Rīgas pilsētas Centra rajona tiesā pēc Krimināllikuma 175.panta otrās daļas ar brīvības atņemšanu uz 6 mēnešiem. Spriedums stājies spēkā 2012.gada 2.novembrī (2.sējums lietas 163., 164., 165., 166.lapa; 4.sējums lietas 193. – 210.lapa).

Lai arī uz noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdi apsūdzētais /pers. I/ bija nesodīts, tomēr apstāklis, ka pēc noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas šajā lietā, apsūdzētais turpinājis izdarīt noziedzīgus nodarījumus, būdams arī nosacīti notiesāts, kas liecina par to, ka viņš nav izpratis savas noziedzīgās rīcības sekas, par viņa nevēlēšanos stāties uz labošanās ceļa, par viņa nihilistisko attieksmi pret likumu un tiesas spriedumu pildīšanu.

Pirmās instances tiesa nav konstatējusi apsūdzētā /pers. I/ atbildību mīkstinošus un atbildību pastiprinošus apstākļus. Tādus nekonstatē arī apelācijas instances tiesa.

Tiesu kolēģija, ņemot vērā apsūdzētā /pers. I/ personību raksturojošos apstākļus, noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī to, ka noziedzīgo nodarījumu apsūdzētais izdarījis, būdams nepilngadīgs, uzskata, ka apsūdzētajam pēc Krimināllikuma 231.panta otrās daļas nosakāms sods – brīvības atņemšana uz 1 gadu.

Attiecībā pret apsūdzēto /pers. I/ ir piemērojams panta sankcijā paredzētais papildsods – policijas kontrole, kuras termiņš ir nosakāms atbilstoši izdarītā kaitīgumam, t.i., uz 1 gadu.

Pirmās instances tiesa pamatoti secinājusi, ka apsūdzētajam /pers. I/ galīgais sods nosakāms saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piektās daļas nosacījumiem, jo apsūdzētais ir sodīts ar Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2012.gada 20.jūnija spriedumu pēc Krimināllikuma 176.panta trešās daļas, piemērojot Krimināllikuma 51.pantu, ar brīvības atņemšanu uz 8 gadiem 1 mēnesi, ar policijas kontroli uz 2 gadiem, ar mantas konfiskāciju, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 2 gadiem 10 mēnešiem 28 dienām (ar Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2013.gada 25.jūlija lēmumu sods samazināts uz brīvības atņemšanu uz 5 gadiem 1 mēnesi, ar policijas kontroli uz 2 gadiem, ar mantas konfiskāciju, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 2 gadiem 10 mēnešiem 28 dienām).

Tiesu kolēģija atzīst, ka galīgais sods apsūdzētajam ir nosakāms saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piektās daļas nosacījumiem, saglabājot pirmās instances tiesas piemēroto, apsūdzētajam labvēlīgo daļējas sodu saskaitīšanas principu, - brīvības atņemšana uz 5 (pieciem) gadiem 4 (četriem) mēnešiem, ar mantas konfiskāciju, ar policijas kontroli uz 3 (trīs) gadiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 2 (diviem) gadiem 10 (desmit) mēnešiem 28 (divdesmit astoņām) dienām.

Pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedums atstājams bez grozījumiem.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 563.panta pirmās daļas 3.punktu, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija

n o s p r i e d a

Rīgas rajona tiesas 2013.gada 30.augusta spriedumu **atcelt daļā par** /pers. H/, /pers. I/, /pers. J/ un /pers. K/ piespriesto sodu.

/pers. H/ sodu pēc Krimināllikuma 231.panta otrās daļas noteikt – brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) gadu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.pantu piespriesto sodu noteikt nosacīti ar pārbaudes laiku uz 1 (vienu) gadu.

/pers. I/ sodu pēc Krimināllikuma 231.panta otrās daļas noteikt – brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) gadu, ar policijas kontroli uz 1 (vienu) gadu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu piespriesto sodu daļēji saskaitīt ar sodu, kas noteikts ar Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2012.gada 20.jūnija spriedumu (sods samazināts ar Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2013.gada 25.jūnija lēmumu) un galīgo sodu noteikt – brīvības atņemšanu uz 5 (pieciem) gadiem 4 (četriem) mēnešiem, ar mantas konfiskāciju, ar policijas kontroli uz 3 (trīs) gadiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 2 (diviem) gadiem 10 (desmit) mēnešiem 28 (divdesmit astoņām) dienām.

/pers. J/ sodu:

pēc Krimināllikuma 231.panta otrās daļas noteikt – brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) gadu;

pēc Krimināllikuma 175.panta otrās daļas – brīvības atņemšanu uz 6 (sešiem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu daļēji saskaitīt piespriestos sodus un galīgo sodu noteikt – brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) gadu 2 (diviem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.pantu piespriesto sodu noteikt nosacīti ar pārbaudes laiku uz 1 (vienu) gadu 2 (diviem) mēnešiem.

/pers. K/ sodu:

pēc Krimināllikuma 231.panta otrās daļas noteikt – brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) gadu;

pēc Krimināllikuma 175.panta otrās daļas – brīvības atņemšanu uz 6 (sešiem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu daļēji saskaitīt piespriestos sodus un galīgo sodu noteikt – brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) gadu 2 (diviem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.pantu piespriesto sodu noteikt nosacīti ar pārbaudes laiku uz 1 (vienu) gadu 2 (diviem) mēnešiem.

Pārējā daļā spriedumu atstāt negrozītu.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Krimināllietu departamentam 10 dienu laikā Kriminālprocesa likuma 574., 575.p.p. paredzētajos gadījumos, sūdzību vai protestu iesniedzot Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijai.

Pilna sprieduma pieejamības diena - 2014.gada 23.maijs.

Priekšsēdētāja (personiskais paraksts) Z.Lagzdiņa

Tiesneses (personiskais paraksts) S.Amola

(personiskais paraksts) I.L.Zemīte